

Centar za ženske studije Zagreb u suradnji s
Odsjekom za komparativnu književnost
Filozofskog fakulteta u Zagrebu i
Odjelom za komunikologiju, medije i novinarstvo
Sveučilišta Sjever

objavljuje

Poziv na znanstveno-književni skup s međunarodnim sudjelovanjem:

ROD, RAT I MIR

koji će se održati **u sklopu Dana Marije Jurić Zagorka, 27. i 28. studenog 2026.** u Zagrebu, u prostorijama Centra za ženske studije/Memorijalnog stana Marije Jurić Zagorka, na Dolcu 8

Živeći u turbulentnim vremenima (Austro-Ugarska, Kraljevina SHS, Jugoslavija, mijene u državnim strukturama, ratovi, cenzure), Marija Jurić Zagorka nije samo reagirala na nasilje, već je u svojim književnim djelima i novinarskom radu ustrajno promovirala vrijednosti slobode, pravde, poštenja i empatije, prikazujući žrtve, ali i sposobnost otpora i solidarnosti. U časopisu *Hrvatica* 1939. godine poziva čitateljice da za rubriku „Neznana junakinja hrvatskog naroda“ prijave ili ispričaju primjere žena, majki i sestara koje su iskusile patnju, progone ili druge teškoće, tako ističući ulogu običnih žena u povijesti i njihove doprinose koji obično ostaju neprepoznati. To nije samo metafora – Zagorka konkretno daje glas ženama čija su djela ostala u sjeni javne povijesti, velikim dijelom iscrpljene ratovanjima. Time stvara prostor za artikulaciju ženskoga subjektiviteta, uključujući i afirmaciju „običnih“, marginaliziranih žena. U romanima su Zagorkine junakinje često one koje ne prihvaćaju pasivnost, traže promjene i podižu svoj glas protiv nepravdi. Njezine novinarske intervencije pozivaju na etičnost u politici i odgovornost prema građanima, što su aspekti u kojima se rod i mir povezuju i u njezinu književnom radu.

Centar za ženske studije (CŽS) osnovan je početkom 1995. godine u Zagrebu u vrlo specifičnom društveno-političkom kontekstu: u Hrvatskoj je još trajao Domovinski rat, društvo je bilo obilježeno ratnim traumama, izbjeglištvom, gubicima i militarizacijom javnog života. Upravo u tim okolnostima skupina intelektualki, umjetnica, feministkinja i aktivistkinja osniva CŽS kao prostor za kritičko promišljanje uloge žena u ratu, mira kao vrijednosti i feminizma kao političke prakse. Nažalost, rat i ratovima proizvedene krize i stradanja opet su (ili još uvijek) naša aktualna stvarnost. Zato pokušavamo stvarati transnacionalni prostor solidarnosti i učenja na mjestima dodira mirovnih i

rodnih studija s ciljem raspravljanja o konceptima pravde, brige i transformacije društva.

U dobu obilježenom ratovima, klimatskom krizom, prisilnim migracijama i urušavanjem demokratskih institucija nužno je propitivati kako globalna zbivanja pogađaju one koje ostaju nevidljive, koje skrbe, koje gube dom, koje se bore za dostojanstvo, tijelo i istinu. Europska unija ulaže rekordne iznose u vojne kapacitete, a u Hrvatskoj se ponovno uvodi obvezni vojni rok te tako rodna dimenzija rata i mira dobiva novu važnost. Militarizacija društva, ratna zbivanja i šire geopolitičke napetosti oblikuju svakodnevni život, javne politike i razumijevanje sigurnosti.

Skup stoga poziva na kritičko i interdisciplinarno preispitivanje rodnih pretpostavki i posljedica vojnih i sigurnosnih politika te obveznog vojnog roka, na istraživanje feminističkih i dekolonijalnih teorija mira, nenasilja i sigurnosti, kao i poticanje dijaloga između akademske zajednice, organizacija civilnog društva i kreatora politika o rodno osjetljivim pristupima miru te poticanje razvoja inkluzivnih, pravednih i mirotvornih politika koje uvažavaju razlike i marginalizirane glasove.

Feministički odgovor traži reakciju na isključenost ženskih perspektiva iz javnih rasprava o ratu te osvještavanje iskustva žena u ratu – od izbjeglištva, seksualnog nasilja i ratne propagande do sudjelovanja u mirovnim inicijativama. Također, tražimo mogućnosti promicanja mirovnih vrijednosti, kritike nacionalizma i militarizma te zagovor dijaloga i nenasilnog rješavanja sukoba.

Problematiziranje (patrijarhalnih) narativa rata svakako je iznimno izazovan zadatak jer osim kritike dominantnih predodžbi herojstva i žrtvovanja, koje često reproduciraju rodne stereotipe, činjenje rata reproducira činjenje onakvog roda kakav je u svojoj binarnoj regulaciji proizveden i militarizmom i drugim biopolitičkim zaposjedanjima prava na upravljanje vrijednošću golih života.

Pozivamo na interdisciplinarne dijaloge o ratu i miru iz rodne, feminističke, dekolonijalne i postkolonijalne te svih društvenoznanstvenih i humanističkih, kao i javnopolitičkih i aktivističkih perspektiva.

Moguće teme izlaganja uključuju, ali nisu ograničene na:

- promišljanje povijesnih uloga žena u antiratnim pokretima i suvremenih borbi žena
- pitanja traume, azila, tijela i jezika u kontekstu krize
- feministički pacifizam i ženski antiratni otpor (što uključuje Zagorku i ženske pokrete kroz povijest)
- ratne izbjeglice i migracije: žensko iskustvo gubitka i otpora

- tijelo kao bojno polje: seksualno nasilje u ratu
- žene kao graditeljice mira – od *grassrootsa* do UN rezolucije 1325, zaštita žena i djevojčica, sudjelovanje žena, prevencija
- ekofeminizam u doba klimatskih ratova i resursnih sukoba
- uloge žena u suvremenim ratnim narativima: novinarke, književnice, žrtve, svjedokinje, preživjele
- mediji, propaganda i nevidljivost ženskih perspektiva u krizama
- žensko sjećanje na rat: književnost, arhivi, transgeneracijske traume

Prihvatit će se izlaganja na hrvatskom i engleskom jeziku.

Sažetak izlaganja (između 150 i 300 riječi) s kraćim životopisom molimo poslati **do 10. listopada 2026.** na e-mail adresu: zagorka@zenstud.hr.

Mail nasloviti: Dani MJZ-prijava 2026

Kotizacija:

Autori/ce radova: 40 eura

Kotizacija uključuje: sudjelovanje na konferenciji, konferencijske materijale, osvježenje, ručak i potvrdu o sudjelovanju na skupu.

Studenti/ce postdiplomskih studija, nezaposleni/e i sudionici/bez izlaganja **ne** plaćaju kotizaciju.

Programski odbor skupa: dr. sc. Lidija Dujić, dr. sc. Anita Dremel, dr. sc. Maša Grdešić, dr. sc. Suzana Coha, Sandra Prlenda, Ana Zbiljski

